

Uppsalan läänin
lääninhallitus

Vain sähköpostitse:
uppsala@lansstyrelsen.se

**DNR 2429-2024 VASTAUS -
LSEZ MUKAAN LUKIEN ESBO**

OLOF SKÖTKONUNG OWF AB

(hakija)

**OLOF SKÖTKONUNG OWF AB:N VASTINE LAUSUNTOJEN
ANTAJIEN HUOMAUTUKSIIN.**

28. toukokuuta 2025

SISÄLLYSLUETTELO

A.	PYYDETTYÄ TOIMINTAA KOSKEVAT OIKAISUT 3	
B.	AJANTASAISTETUT JA KONSOLIDOIDUT LUETTELOT EHDOTETUISTA EHDOISTA JA SUOJATOIMISTA	5
C.	VASTAUKSET KUULEMISMENETTELYSTÄ VASTAAVIEN ELINTEN HUOMAUTUKSIIN.....	6
	C.1 Ruotsalaisten konsulttiryhmien mielipiteet ja asenteet	6
	C.2 Suomalaisten konsulenttien mielipiteet ja kannanotot (Espoon prosessi)	7
D.	RAJAPINTA NATURA 2000 -ARVIOINNIN KANSSA	8
E.	UUDET NATURA 2000 -LUPAHAKEMUKSET.....	8

Olof Skötkonung OWF AB (jäljempänä "yhtiö") on saanut Ruotsin ja Suomen viranomaisilta ja järjestöiltä huomautuksia yhtiön hakemuksesta, joka koskee Ruotsin talousvyöhykelain (1992:1140) mukaista lupaa Olof Skötkonungin tuulipuiston rakentamiseen ja toimintaan (jäljempänä "LSEZ-hakemus")⁽¹⁾.

Lausunnoissa esitetyn perusteella yhtiö voi todeta seuraavaa.

A. HAKEMUKSEN KOHTEENA OLEVAA TOIMINTAA KOSKEVAT OIKAISUT

1. Yhtiö on lupaprosessin aikana tehnyt useita muutoksia Olof Skötkonungin tuulipuiston suunnitteluun, jotta ympäröivien etujen ja ympäristöolosuhteiden huomioon ottamista voitaisiin tehostaa entisestään. Yhtiön 2. joulukuuta 2024 toimittamassa LSEZ-hakemuksen täydennyksessä Finngrundenin - Västran ja Östra bankenin väliin otettiin suojavyöhyke, jolla täydennettiin 22. joulukuuta 2023 päivättyyn lupahakemukseen sisältyviä puskurivyöhykkeitä alle 30 metriä matalammille alueille. Suoja- ja puskurivyöhykkeiden tarkoituksena on luoda selkeät turva- ja suojavyöhykkeet viereisiin herkkiin alueisiin nähdessä erityisesti suhteessa tunnistettuihin lintujen muuttoväyliin - ja niitä pidetään erityisen tärkeinä mahdollisten "estevaikutusten" riskin vähentämiseksi. Näin ollen suoja- ja puskurivyöhykkeille ei sijoitettaisi tuulivoimaloita tai muita laitoksia.
2. Ottaen huomioon sekä ruotsalaisten että suomalaisten kuulemiselinten LSEZ-hakemuksesta esittämät näkemykset ja jotta voidaan edelleen rajoittaa haetun toiminnan vaikutuksia vastakkaisiin etuihin, yhtiön LSEZ-hakemusta voidaan selventää ja tarkistaa seuraavasti:
 - Selvennyksen vuoksi toiminta-alueita supistetaan siten, että se ei enää sisällä suojelu- ja puskurivyöhykkeitä kohti Natura 2000 -alueita Finngrundenin Västra ja Östra banken.
 - Toiminta-alue jaetaan kahteen perustamisalueeseen, joille perustetut tuulivoimalat voidaan pystyttää. Perustamisalueiden välille asennetaan ainoastaan kaapeleita. Kaapelit asennetaan siten, että ne eivät estä laivaliikennettä.
 - Aiemmin ehdotettu asemakaava ilman väylää kumotaan. Lisäksi jäljelle jää vain asemakaava, jossa on väylä, jonka kokonaisleveys on 3,5 NM, josta 1,3 NM on turvaetäisyys.
 - Turbiinin enimmäiskorkeutta perustamisalueella alennetaan 330 metriin aiemmasta 370 metristä.

⁽¹⁾ Hakemuksen käsittelee Uppsalan lääninhallitus, dnr 2429-2024.

3. Kartta Olof Skötkonungin tarkennetusta ja tarkistetusta suunnitelmasta on liitteen 1 (LSEZ-vastine) alaliitteenä R3.
4. Toiminta-alueen ja Natura 2000 -alueiden Finngrundens Västra ja Östra banken välistä rajaa on selvennetty. Toiminta-alueen ja Natura 2000 -alueiden välinen etäisyys on riittävän suuri, jotta toiminta ei vaikuta haitallisesti suojelualueilla esiintyviin arvoihin. Lisäksi mukautukset merkitsevät sitä, että kaikki hankekehitys tapahtuu nyt siten, että se sopeutuu selvästi nykyiseen meriliikenteen rakenteeseen, mikä mahdollistaa normaalin merenkulun jatkumisen alueella. Lisäksi mukautukset ovat lisäsuojelutoimenpide tietyille lintulajeille ja vähentävät vedenalaisissa virtauksissa tapahtuvia muutoksia, jotka voivat vaikuttaa herkkiin luontotyypeihin ja lajeihin suojelualueilla.²Turbiinien enimmäiskorkeuden pienentäminen vähentää myös visuaalisia vaikutuksia.
5. Edellä esitetyn perusteella yhtiö mukauttaa 22. joulukuuta 2023 päivätyn LSEZ-hakemuksen 1 kohdassa esitettyä vaatimustaan seuraavasti.

Olof Skötkonung OWF AB ("yhtiö") hakee lupaa rakentaa ja käyttää Pohjanlahdella, Ruotsin talousvyöhykkeellä ja liitteen 1 alaliitteessä R3 merkityllä alueella (LSEZ-hakemus) merituulivoimaryhmittymää, jonka enimmäiskorkeus on 1,5 metriä.

70 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 330 metriä, sekä siihen liittyvät sähköasemat ja mittamastot, kaikki edellä mainitun mukaisesti:

 - *Yhtiön 22. joulukuuta 2023 päivätty Ruotsin talousvyöhykelain (1992:1140) mukainen lupahakemus liitteineen,*
 - *yrityksen 2 päivänä joulukuuta 2024 päivätty täydennys Ruotsin talousvyöhykelain (1992:1140) mukaiseen lupahakemukseen liitteineen, ja*
 - *Tämä 28 päivänä toukokuuta 2025 päivätty vastaus liitteineen ja alaliitteineen.*
6. Muut vaatimukset pysyvät ennallaan.

²Yhtiö on teettänyt uuden virtausmallinnuksen esittääkseen päivitetty laskelmat ja arviot turbiinin korkeuden ja turbiinin sijainnin muuttamisen jälkeen, ks. liitteen 1 (LSEZ-vastaus) alaliite R14.

**B. PÄIVITETYT JA KONSOLIDOIDUT LUETTELOT
EHDOTETUISTA EHDOISTA JA SUOJATOIMISTA.**

7. Koska yhtiö on mukauttanut hakemustaan edellisen jakson mukaisesti, yhtiön LSEZ-hakemuksessa ehdottamia ehtoja 3³ ja 4.4 ei enää tarvita. Saatujen lausuntojen perusteella yhtiö katsoo myös, että joitakin muita yhtiön ehdottamia ehtoja on mukautettava.
LSEZ-hakemukseen ja ottaa käyttöön uusia ehtoja toimintaa varten.
8. Gävleborgin lääninhallitus on esittänyt näkemyksen, jonka mukaan yhtiön Finngrundens Västra, Norra och Östra bankenin Natura 2000 -lupahakemuksen (jäljempänä 'Natura 2000 -lupahakemus')⁽⁵⁾ mukaisen luvan myöntämiselle olisi myös asetettava ehtoja. Yhtiö ei sinänsä vastusta sitä, että Natura 2000 -lupaan asetetaan ehtoja. Yhtiö katsoo kuitenkin, että on erityisen tärkeää, että Natura 2000 -lupaan ja LSEZ-lupaan ei sisällytetä vastaavia suojatoimenpiteitä, koska tämä voisi johtaa siihen, että tarpeettomaan arviointien päällekkäisyyteen sekä kaksinkertaiseen sääntelyyn ja soveltamisongelmiin. Tällainen järjestely ei ole luvan kannalta tarkoituksenmukainen, ja se voisi johtaa ristiriitaisiin tai epäselviin ehtoihin. Hallitus totesi tämän myös Galenen ja Kattegat Southin tuulipuistojen LSEZ-lupia koskevissa päätöksissä⁶. Näissä päätöksissä hallitus totesi myös, että LSEZ-luvassa riittää viittaus Natura 2000 -päätöksessä olevaan sääntelyyn. Tämän vuoksi yhtiö ehdottaa LSEZ-hakemuksen ja Natura 2000 -hakemuksen ehtojen jakamista samalla tavalla kuin Galatea-Galene- ja Kattegat South -tuulipuistojen osalta⁷. Yhtiö ei kuitenkaan vastusta erilaista jakoa, jos lääninhallitus katsoo sen aiheelliseksi.
9. Tätä taustaa vasten yhtiö toimittaa täten LSEZ-hakemusta koskevan päivitetyn ja konsolidoidun ehtoluettelon, ks. liitteen 1 (LSEZ-vastaus) alaliite R3. Nämä uudet ehdot korvaavat 22. joulukuuta 2023 päivätyssä LSEZ-hakemuksessa esitetyn aiemman ehtoluettelon ja 2. joulukuuta 2024 päivätyssä LSEZ-hakemuksen täydennyksessä ehdotetut ehdot ja mukautukset. Yhtiö on myös toimittanut tiedoksi uuden Natura 2000 -hakemukseen liittyvän ehtoluettelon, joka liittyy seuraaviin seikkoihin

⁽³⁾ Kyseinen ehdotettu ehto kuuluu seuraavasti: "Eroosiosuojia ja muuta infrastruktuuria ei saa sijoittaa 30 metriä matalampaan syvyyteen."

⁽⁴⁾ Ehdotettu ehto kuuluu seuraavasti: "Tuulivoimaloita ja niiden perustuksia ei saa sijoittaa vähintään kahden kilometrin etäisyydelle sellaisten alueiden rajoista, joiden syvyys on alle 30 metriä".
Valvontaviranomainen voi päättää, että tuulivoimalat voidaan sijoittaa lyhyemmälle etäisyydelle näistä alle 30 metrin syvyyksistä alueista, jos lisäselvitykset osoittavat, että lyhyempi suojaetäisyys on riittävä pitkäpyrstösorsan väistämiskäyttäytymisen kannalta."

⁽⁵⁾ Hakemuksen käsittelee Uppsalan lääninhallitus, viitenumero 58-2024.

⁶ Ks. valtioneuvoston päätös 15.5.2023 nro KN2023/01077 (Galene) ja nro KN2023/01060 (Kattegatt Syd).

⁽⁷⁾ A.a. hallituksen päätös. Ks. myös Vänersborgin käräjäoikeuden maa- ja ympäristötuomioistuimen 15.7.2024 antama tuomio asiassa nro M 783-23 (Galene) ja maa- ja ympäristötuomioistuimen 18.2.2025 antama tuomio asiassa nro M 7648-23 (Kattegatt Syd).

rinnakkainen asia, joka koskee yhtiön Natura 2000 -hakemusta (lääninhallituksen asia nro 58-2024, jäljempänä 'Natura 2000 -asia').

10. Lisäksi päivitetty ja konsolidoitu luettelo suojelutoimenpiteistä, joihin yhtiö ehdotettujen ehtojen lisäksi sitoutuu noudattamaan (liitteen 1 (LSEZ-vastaus) alaliite R19). Luettelo korvaa 22. joulukuuta 2023 päivytyssä yhtiön YVA-selostuksessa esitetyn luettelon suojatoimenpiteistä. Vastaava luettelo sitoumuksista on laadittu Natura 2000 -tapausta varten.

C. VASTAUS KONSULTEILTA SAATUIHIN HUOMAUTUKSIIN

11. Useat saaduista huomautuksista vastaavat suurelta osin huomautuksia, joita yhtiö on jo käsitellyt LSEZ-hakemuksessa tai LSEZ-hakemuksen täydennyksessä, joka on päivätty 2. joulukuuta 2024. Välttääkseen toistoa, joka ei lisää asiasisällöltään mitään uutta tietoa, yhtiö viittaa näin ollen aiemmin toimitettuihin asiakirjoihin. Huomautuksiin, joihin ei ole aiemmin vastattu ja jotka edellyttävät Yhtiön vastausta, vastataan liitteessä 1 (LSEZ-vastaus) ja liitteessä 2 (Espoon vastaus). Seuraavassa on yhteenveto saaduista huomautuksista.

C.1 Ruotsalaisten lausunnonantajien mielipiteet ja asenteet

12. Useimmat viranomaiset korostavat, että Olof Skötkonungin tuulivoimapuiston (jäljempänä "tuulivoimapuisto" tai "Olof Skötkonung") ympäristövaikutukset on arvioitava huolellisesti ja minimoitava, erityisesti Natura 2000 -alueisiin nähden. Useimmat viranomaiset korostavat myös, että on tärkeää arvioida huolellisesti kaupallisen kalastuksen ja merenkulun kansallisia etuja ja minimoida näihin etuihin kohdistuvat vaikutukset sekä varmistaa, että meriarkeologiset tutkimukset tehdään luotettavasti. Kaikki kunnat korostavat maisemavaikutusten minimoimisen tärkeyttä.
13. **SLU, Svenska Kraftnät, SMHI, Ruotsin strategisten tuotteiden tarkastusvirasto ja MSB** ovat pidättäytyneet kommentoimasta tai esittäneet näkemyksiä, jotka eivät vaadi yhtiöltä vastausta. Nämä viitatu elimet eivät ole vastustaneet haetun luvan myöntämistä.
14. **Ruotsin energiavirasto** toteaa, että Olof Skötkonung on suurelta osin päällekkäinen yhden energia-alueen kanssa, jonka Ruotsin energiavirasto on määritellyt energiantuotantoon soveltuvien alueiden löytämiseksi annetun toimeksiannon yhteydessä. Osa alueesta on myös päällekkäinen tuulivoiman kansallisen intressialueen kanssa. **Gävlen kunta** ja **Älvkarlebyn kunta** suhtautuvat myönteisesti siihen, että vakaa energiantuotanto mahdollistaa yritysten perustamisen, mikä puolestaan edistää kilpailukykyä ja kasvua. **Tierpin kunta** korostaa, että lasten ja nuorten näkökulmasta kestävä energiantuotanto on ratkaisevan tärkeää tulevaisuuden kannalta, ja tästä näkökulmasta Olof Skötkonungilla on mahdollisuuksia edistää asiaa. **Söderhamnin kunta** suhtautuu myönteisesti synergiamahdollisuuksiin, joita merituulivoiman liittäminen maalle tuo lähialueen teollisuudelle ja jotka voivat edistää vihreää siirtymää.

15. **Bird Life Sweden, Gävlen kunta, Ruotsin maatalousvirasto, Hälsinglandin kuntayhtymä, rannikkovartiosto, Gävleborgin maakuntamuseo, Uppsalan läänin lääninhallitus, Västernorrlandin lääninhallitus, Östhammarin kunta, SFPO, SGI, Söderhamnin kunta, merenkulku- ja liikennehistorialliset museot, Gävleborgin maakuntamuseosäätiö, Tierpin kunta, Ruotsin liikennevirasto ja Älvkarlebyn kunta** ovat esittäneet näkemyksiään eri kiinnostuksenkohteista ja tietyistä ehdoista tai suojelutoimista, jotka ovat toiminnan edellytyksenä. Sikäli kuin yhtiö voi arvioida, nämä tahot eivät yleensä vastusta haetun luvan myöntämistä.
 16. **Ruotsin puolustusvoimat, Ruotsin kulttuuriperintölautakunta, Ruotsin merenkulkuhallitus, Ruotsin pelastusliitto (SPF) ja Ruotsin liikennehallitus** ovat vastustaneet luvan myöntämistä koko toiminnalle tai osalle siitä.
 17. **Ruotsin meri- ja vesihallintovirasto, Gävleborgin lääninhallitus ja Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto** ovat ottaneet kantaa ainoastaan yrityksen Natura 2000 -hanketta koskevan rinnakkaisen asian yhteydessä. Ruotsin meri- ja vesivarainministeriö on kuitenkin ehdottanut muutoksia yhtiön LSEZ-hakemusta koskeviin ehtoihin siinä tapauksessa, että Uppsalan lääninhallitus päättää myöntää yhtiön Natura 2000 -lupahakemuksen.
 18. Ruotsalaisten konsulttivanomaisten huomautuksiin on vastattu liitteessä 1 (LSEZ-vastaus).
- C.2 Suomalaisen konsulenttien kommentit ja kanta (Espoon prosessi).**
19. Useat suomalaiset viranomaiset ja järjestöt ovat toimittaneet kommentteja koordinoivalle viranomaiselle, Suomen ympäristökeskukselle. Suomen Kalastajaliitto on toimittanut lausuntonsa Suomen ympäristökeskuksen sijasta Uppsalan lääninhallitukselle. FYFF:n huomautuksiin vastataan kuitenkin tässä lausunnossa. Saadut kommentit koskevat pääasiassa fyysisiä ympäristövaikutuksia ja kumulatiivisia vaikutuksia sekä vaikutuksia kaloihin, merinisäkkäisiin, lintuihin ja lepakoihin, kaupalliseen kalastukseen, merenkulkuun ja liikenteeseen.
 20. **Puolustusministeriö, Rajavartiolaitos, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Museovirasto ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto** ovat jättäneet kommentoimatta tai esittäneet näkemyksiä, jotka eivät edellytä yhtiön vastausta. Nämä kuulemisviranomaiset eivät ole vastustaneet haetun luvan myöntämistä.
 21. **Suomen ympäristökeskus (Syke), Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lounais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lounais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus - kalatalousviranomaiset, Luonnonvarakeskus (LUKE), Ahvenanmaan maakuntahallitus, Ahvenanmaan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomainen (ÅMHM), Suomen Kalastajain Liitto ry, Suomen-Ruotsin rajajokikomissio, Kalatalouden Keskusliitto ry.**

toimikunta, Kalatalouden Keskusliitto, Lapin maakuntaliitto, Satakunnan maakuntaliitto, Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) ja Ilmatieteen laitos ovat esittäneet huomautuksia eri osa-alueilla ja tietyistä toiminnan edellytyksenä olevista ehdoista tai suojelutoimista, joihin yhtiö vastaa asianomaisessa vastineessaan ja viittaa asianomaisiin sitoumuksiin ja ehtoihin.

22. Suomalaisen konsulenttien kommentit on käsitelty liitteessä 2 (Espoon vastaus).

D. LIITTYMÄ NATURA 2000 -ARVIOINTIIN

23. Useat lausunnonantajat ovat toimittaneet kommentteja, jotka koskevat sekä nykyistä LSEZ-hakemusta (läninhallitus nro 2429-2024) että yhtiön Natura 2000 -hakemusta (läninhallitus nro 58-2024). Näissä kommentteissa ei aina ole selvää, kumpaa arviointia kommentit koskevat. Varmistaakseen selkeän rajauksen suhteessa Natura 2000 -arviointiin yhtiö käsittelee tässä vastineessa ja sen liitteissä vain niitä huomautuksia, jotka yhtiön mielestä liittyvät LSEZ-hakemukseen. Natura 2000 -hakemukseen liittyviä huomautuksia käsitellään asiakirjassa, jonka yhtiö on tänään toimittanut Uppsalan läninhallitukselle viitenumeron 58-2024 puitteissa ("Natura 2000 -lausunto").

E. UUDET NATURA 2000 -LUPAHAKEMUKSET

24. Uppsalan läninhallitus on todennut, että yhtiön LSEZ-hakemus ja ympäristövaikutusten arviointi eivät nykyisessä muodossaan riitä perusteeksi uudelleentarkastelulle. Läninhallituksen mukaan ympäristölain 7 luvun 28 a §:n nojalla tarvitaan lisäarviointia sen lisäksi, mitä jo tehdään yhtiön Finngrundens Västra, Norra och Östra bankenia koskevan Natura 2000 -hakemuksen yhteydessä, koska tuulivoimapuisto saattaa aiheuttaa estevaikutuksia silkkiiukkuihin. Läninhallitus katsoo, että tätä arviointia ei voida siirtää valvontaohjelmaan, vaan se on tehtävä ennen kuin yhtiön LSEZ-hakemuksesta voidaan tehdä päätös.
25. Yritys on sen vuoksi laatinut kaksi uutta ympäristölain 7 luvun 28 a §:n mukaista lupahakemusta, jotka koskevat vaikutuksia Natura 2000 -alueisiin Eggegrund ja Gråsjälsbådan (SE0630027) ja Björns Skärgård (SE0210280) sekä ehdotettuun Natura 2000 -alueeseen Gräsö östra skärgård (SE0210040).
26. Ennen Natura 2000 -hakemusten valmistelua on kuultu asianomaisia viranomaisia ja sidosryhmiä, jotta päätöksenteolle saatiin vankka ja avoin perusta. Kuulemisprosessi on antanut arvokasta palautetta, jonka avulla on voitu tehostaa mahdollisten vaikutusten analyysia ja mahdollisuutta toteuttaa tarvittaessa asianmukaisia suojatoimenpiteitä.

27. Uusiin hakemuksiin sisältyy ajantasaistettu ja perusteellinen arviointi mahdollisista vaikutuksista kyseisten alueiden suojelutavoitteisiin, ja niissä otetaan huomioon sekä suorat että välilliset vaikutukset sekä rakennus- että toimintavaiheessa. Yhtiö ottaa ehdotetun Natura 2000 -alueen Gräsö östra skärgård huomioon luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten jatkuvassa arvioinnissa, mukaan luettuna alueella esiintyvä kalalokki, vaikka aluetta ei ole vielä virallisesti perustettu Natura 2000 -alueeksi. Nämä kaksi uutta Natura 2000 -hakemusta, jotka täydentävät merkittävästi hankkeen yleistä ympäristöarviointia, muodostavat liitteen 1 (LSEZ-vastaus) alaliitteet R17 ja R18. Ne toimitetaan Uppsalan lääninhallitukselle 10. kesäkuuta 2025 mennessä.

Rudolf Laurin

Annie Kolvik

LUETTELO LIITTEISTÄ

Liite 1	LSEZ-vastaus ja sen osa-alueet
Liite 2	Espoon vastaus